

zůstavitel v držbě byl (§ 97 a 104 nesp. říz.). Šetření však, které v tom směru soudní komisař vykonal, je naprosto nedostatečné.

Nejvyšší soud zrušil napadené usnesení a uložil rekursnímu soudu, by nehledě k použitému zrušovacímu důvodu, znovu rozhodl o rekursu.

### Důvody:

Názor rekursního soudu, že notář nebyl jako soudní komisař oprávněn k opatření, o něž jde, nýbrž, že opatření to mělo zůstat vyhrazeno soudu, nelze uznati správným. § 27 nesp, říz., na něž se rekursní soud k odůvodnění svého názoru odvolává, vymezuje příslušnost soudu pozůstalostního oproti soudu poručenskému (opatrovnickému) uváděje, v kterých případech soud pozůstalostní může samostatně postupovati a usnesení vydávati i v oněch dědických projednáních, na nichž zúčastněny jsou osoby, jsoucí pod poručenskou neb opatrovnickou ochranou jiného soudu, aniž by se musil dožadovati předem schválení tohoto soudu. Naproti tomu stanoví předpis §§ 28 a 29 nesp. říz. v úpravě zákona ze dne 1. dubna 1921, čís. 161 sb. z. a n. (čl. IX) výslovně, že notáři jako soudnímu komisaři přísluší zejména sepsovati úmrtní zápis, zapečetiti pozůstalost, prohlásiti poslední vůli, sepsati a odhadnouti jmění....., z čehož vyplývá, že seps inventáře náleží právě k oněm úkonům, které notáři jako soudnímu komisaři přikázány jsou. Je-li však notář povolán ku sepsání inventáře, jest nepochybně také oprávněn, činiti usnesení o tom, které předměty jest v inventář pojeti, jak jasně vyplývá z předpisu §§ 93, 94, 97 a násl. nesp. říz., které stanoví, jak má komisař při sdělení inventáře postupovati, zejména pak z předpisu § 104 nesp. říz., který obsahuje podrobné pravidlo, jak jest se zachovati v příčině věcí, dle udání cizích, anebo věcí zůstavitelových, jež jsou v držení osob třetích, v jeho souvislosti s § 98 nesp. říz., jež komisaři ukládá zjednati si za tím účelem potřebná vysvětlení. Také výpočet úkonů, které dle nového předpisu §§ 28 a 29 nesp. říz. vyhrazeny jsou výlučně soudu, nasvědčuje úsudkem z opaku správnosti tohoto výkladu.

### Čís. 1826.

**O nároku manžela, by sníženo bylo výživné, jež jest povinen platiti manželce na základě smíru při rozvodu, jest rozhodovati v řízení sporném.**

(Rozh. ze dne 12. září 1922, R I 966/22.)

Smírem ze dne 4. června 1921, uzavřeným v rozvodovém sporu, zavázal se manžel platiti manželce výživné 400 Kč. Žádosti jeho, by výživné bylo sníženo, soud první stolice vyhověl, rekursní soud žádost odmítl. Důvody: Úpravu vyživovacích povinností manžela vůči manželce jest provésti sporem u soudu dle § 50 odstavec druhý čís. 3 j. n. příslušného. Neměl proto prvý soudce snižovati výživné stěžovatelky v řízení nesporném, a měl žádost manžela dle § 42 odstavec prvý a čtvrtý j. n. odmítnouti.

Nejvyšší soud nevyhověl dovolacímu rekursu.

### Důvody:

Právní poměry soukromého práva lze, pokud zákon sám neurčuje pro ně řízení mimosporné, uplatňovati podle výslovného ustanovení § 1 cís. patentu ze dne 9. srpna 1854, čís. 208 ř. zák. toliko pořadem práva. Pro spory mezi manžely o výživné není výjimky z pravidla toho, ať jde o důvod nároku na výživné, neb o výši výživného; není zákonného ustanovení, jež by věci ty prikazovalo soudnictví mimospornému. Rovněž není důvodu, nárok manželčin na výživné, nebo nárok toho neb onoho z manželů na zvýšení neb snížení výživného, již placeného, chrániti z moci úřední. Soud rekursní tedy právem vyslovil, že o nároku manžela na snížení výživného, jež soudním smírem byl se zavázal platiti své manželce, nelze rozhodovati v řízení mimosporném, pročez napadené usnesení v tomto vyhovuje zákonu. Okolnost, že nárok manželky stěžovatelovy byl co do důvodu svého upraven soudním smírem uzavřeným oběma manžely, za účelem soudního povolení dobrovolného rozvodu jejich manželství, nemění na tom ničeho, neboť, nehledě k tomu, že smír onen byl uzavřen v řízení sporném, zahájeném o žalobě manželky na manžela o rozvod manželství od stolu a lže, — domáhal se manžel změny smíru, pokud jde o výši výživného, a žádá snížení výživného, smírem umluveného, s kterýmžto snížením manželka jeho nesouhlasí; tím stal se nárok jeho vůči manželce na snížení výživného sporným a dlužno tedy domáhati se ho žalobou, ač spočívá na nesporném základě, že nárok manželčin vůči manželovi na výživné jest svým důvodem po právu. Stěžovatel projevuje mínění, že může svůj nárok proti manželce uplatňovati v řízení mimosporném, poněvadž, jak uvádí, jde o pouhou úpravu výše výživného, umluveného soudním smírem v roce 1921. Tomuto mínění nelze již proto přisvědčiti, poněvadž podle spisů nejde o úpravu výživného pro manželku stěžovatelovu v tom smyslu, že by oba manželé byli žádali souhlasně za tuto úpravu, nýbrž poněvadž jde o soudní rozhodnutí o jednostranném návrhu manžela na snížení výživného, stranami právoplatně umluveného, tedy na změnu dotyčné úmluvy v neprospěch manželky stěžovatelovy. Obdoby ustanovení § 16 první novely k obč. zák. nelze zde užíti, poněvadž není zde případu podobného ve smyslu § 7 obč. zák., nýbrž jde o případy podstatně rozdílné; onen § 16 totiž týká se výměry nároků nemanželských nezletilých dětí proti otci a nařizuje určení jich v řízení mimosporném vzhledem na zvláštní ochranu zákona, již podle § 21 obč. zák. nezletilé děti požívají; tato ochrana nepřisluší zletilé a svéprávné manželce vůči manželovi. Naproti tomu lze poukázati na § 19 zákona ze dne 22. května 1919, čís. 320 sb. z. a n., dle něhož, byla-li vyslovena rozluka manželství, může každý z rozloučených manželů, jestliže byli dřív upravili své majetkové poměry smlouvou, žádati za nové spořádání těchto poměrů pořadem práva, nikoli tedy v řízení mimosporném.

### Čís. 1827.

**Vklad práva pachtovního nečiní nárok propachtovatele na placení činže pohledávkou knihovni. Dlužno proto exekuci na tuto pohledávku vésti podle §§ 294 a násl. ex. ř. a přednost exekučních zástavních práv posuzovati podle § 300, odstavec druhý, ex. ř.**

(Rozh. ze dne 12. září 1922, R I 968/22.)